

تهران یا پیونگ یانگ؛ دوراهی ترامپ

سید حسین موسویان

استاد دانشگاه پرینستون آمریکا

رئیس جمهوری آمریکا بیش از دوماه قبل با اعلام سیاست جدید کاخ سفید درمورد ایران، برجام را به کنگره ارجاع و ضمن تعیین مهلت دوماهه از آنها خواست که آن را بازنگری و شرایط جدید تعیین کنند. ترامپ درعین حال تصریح کرد که در صورت عدم اقدام کنگره، از برجام خارج خواهد شد.

از چند هفته پیش روشن بود که کنگره تصمیم به تعیین شرایط جدید برای بازنگری برجام و بازگرداندن تحریم‌های هسته‌ای ندارد زیرا که این اقدام نقض آشکار برجام و موجب انزوای بین‌المللی آمریکا خواهد شد. بنابراین رئیس‌جمهوری آمریکا ظرف چند هفته آینده باید در مورد تمدید تعلیق تحریم‌های هسته‌ای و تهدید خروج از برجام، اعلام نظر کند. بمب هسته‌ای و آزمایشات موشکی کره‌شمالی دومین موضوع کلیدی است که کاخ سفید همزمان در دست بررسی دارد زیرا ترامپ قصد دارد درمورد گزینه‌های مختلف برای اقدام علیه پیونگ یانگ تصمیم‌گیری کند.

اکنون جهان در انتظار تصمیم نهایی ترامپ در هردو مورد است. برای او روشن است که جامعه جهانی و افکار عمومی آمریکا هم با گزینه خروج از برجام و هم

با حمله نظامی به کره‌شمالی مخالف است. حمله نظامی به کره‌شمالی، ریسک استفاده پیونگ یانگ از موشک‌های قاره‌پیما علیه آمریکا و حتی استفاده از بمب هسته‌ای علیه آمریکا یا متحدین منطقه‌ای واشنگتن را به همراه دارد. با خروج آمریکا از برجام نیز امکان خروج متقابل ایران، جدی است که در این صورت با تسریع برنامه غنی‌سازی خود، به سرعت از نقطه گریز از مرکز عبور نموده و کاخ سفید را در مقابل گزینه جنگ یا پذیرش ایران هسته‌ای قرار دهد.

شنیده‌های من حاکی از این است که:

1- تاکنون کاخ سفید و کنگره در مورد گسترش تحریم‌های اقتصادی علیه تهران و پیونگ یانگ اجماع دارند. اما اکثریت کنگره با هر دو گزینه خروج آمریکا از برجام و اقدام نظامی علیه کره شمالی مخالفند.
2- وزارت خارجه آمریکا نیز با هر دو گزینه خروج از برجام و حمله نظامی به کره‌شمالی مخالف است.

3- ژنرال‌های کاخ سفید و پنتاگون با خروج از برجام مخالفند لیکن گزینه حمله نظامی موردی و محدود به یکی از تأسیسات نظامی کره‌شمالی، ترجیحاً تأسیسات موشکی را در دست بررسی دارند. برای ژنرال‌ها خط قرمز، گسترش توان موشکی کره‌شمالی در حدی است که بتواند سرتاسر خاک آمریکا را مورد هدف قرار دهد.

4- ترامپ شخصاً مایل است هم از برجام خارج شود و هم حمله نظامی محدود و موردی به کره‌شمالی داشته باشد اما تحت شرایط فعلی داخلی

و خارجی به این نتیجه نزدیک شده که باید بین خروج از برجام و اقدام نظامی محدود علیه کره‌شمالی، یکی را انتخاب کند و انجام هردو همزمان امکانپذیر نیست.

5- برای لابی تل‌آویو- ریاض- ابوظبی، موضوع ایران اولویت دارد

و لذا شدیداً کاخ سفید را تشویق به گزینه خروج از برجام می‌نمایند. لابی تل‌آویو در گوش کاخ سفید می‌خواند که از برجام خارج شوید و نگران حمله محدود موردی به کره‌شمالی هم نباشید زیرا که اسرائیل تأسیسات هسته‌ای عراق

و سوریه را بمباران کرد و رهبران این دو کشور با وجود شعارها و تهدیدات تند، هیچ واکنشی عملی انجام ندادند چون می‌دانستند که واکنش نظامی متقابل یعنی ورود به جنگ تمام عیار. درحالی که واشنگتن و تهران هیچ گفت‌وگوی مستقیم آشکار یا محرمانه‌ای

ندارند، درماه‌های گذشته گفت‌وگوهای محرمانه واشنگتن و پیونگ یانگ در جریان بوده است. از سوی امریکایی‌ها، عمده این گفت‌وگوها

در سطح مقامات غیررسمی، اما مرتبط و هماهنگ با واشنگتن، انجام شده است درحالی که مذاکره کننده رسمی هسته‌ای کره شمالی در گفت‌وگوها حضور داشته است.

بعد از آغاز این گفت‌وگوها، طرف امریکایی از پیونگ یانگ خواسته بود که آزمایشات موشکی را به مدت 60 روز به نشانه حسن نیت متوقف کند تا اینکه گفت‌وگوهای جدی آغاز شود. پیونگ یانگ بدون اینکه وعده بدهد به مدت 80 روز آزمایشات موشکی خود را متوقف و سپس مجدداً آغاز کرده و از طرف امریکایی طلبکار می‌شود. طرف امریکایی هم پاسخ می‌دهد که شما توقف در این دوره را در قالب توافق قطعی دوجانبه انجام ندادید وگرنه ما بعد از 60 روز مذاکره مستقیم را آغاز کرده بودیم. اختلاف اساسی دوطرف هم بر سر این نکته است که واشنگتن اصرار دارد که مذاکرات با دو هدف نهایی توقف گسترش توان موشکی و خلع سلاح هسته‌ای کره شمالی باید آغاز شود هرچند طولانی شود. ضمن اینکه با آغاز مذاکرات هم آزمایشات موشکی و هسته‌ای پیونگ یانگ باید متوقف شود. پیونگ یانگ آماده است توقف آزمایشات موشکی و هسته‌ای برای دوره مذاکره را بپذیرد اما، اولاً: اصرار دارد که همزمان امریکا هم باید تحریم‌های جدید را متوقف کند یعنی فرمول «توقف در مقابل توقف» ثانیاً: مایل نیست که در ابتدای مذاکرات در مورد خلع سلاح و عدم گسترش توان موشکی خود، متعهد شود. استنباط کارشناسان امریکایی مطلع از روند مذاکرات محرمانه جاری این است که پیونگ یانگ در نظر دارد در معامله نهایی، راجع به توقف برد موشک‌ها در سطحی که خاک امریکا مورد تهدید قرار نگیرد، امتیاز بدهد و در مقابل هم از امریکا در مورد ضمانت‌های امنیتی خود، امتیاز بگیرد منتهی کره شمالی قصد دارد خلع سلاح هسته‌ای را تحت هیچ شرایطی نپذیرد. نهایتاً اینکه کاخ سفید بر سر دوراهی تهران یا پیونگ یانگ قرار گرفته است. به نظر می‌رسد دو موضوع بر تصمیم ترامپ در مورد تهران (خروج از برجام و عدم تعلیق تحریم‌های هسته‌ای) یا پیونگ یانگ (حمله نظامی محدود) تأثیر خواهد گذاشت: اول: عواقب تصمیم اعلام شده در تعیین بیت‌المقدس به عنوان پایتخت اسرائیل. تحلیل فعلی کاخ سفید و تل‌آویو این است که این ماجرا با چند بیانیه و تظاهرات و حداکثر چند درگیری محدود، خاتمه خواهد یافت. دوم: نتیجه مذاکرات محرمانه مستقیم واشنگتن- پیونگ یانگ. برخی در واشنگتن معتقدند که اگر این مذاکرات به نتیجه نرسد، امریکا می‌تواند یک حمله نظامی محدود انجام داده و همزمان نیز به پیونگ یانگ پیغام بدهد که در صورت پاسخ متقابل، وارد جنگ تمام عیار با امریکا خواهید شد در غیر این صورت، ما حمله نظامی دومی نخواهیم داشت ضمن اینکه می‌توانیم مذاکره را نیز آغاز کنیم.

تهران یا پیونگ یانگ؛ دوراهی ترامپ

رئیس جمهوری امریکا بیش از دوماه قبل با اعلام سیاست جدید کاخ سفید در مورد ایران، برجام را به کنگره ارجاع و ضمن تعیین مهلت دوماهه از آنها خواست که آن را بازنگری و شرایط جدید تعیین کنند. ترامپ در عین حال تصریح کرد که در صورت عدم اقدام کنگره، از برجام خارج خواهد شد.

از چند هفته پیش روشن بود که کنگره تصمیم به تعیین شرایط جدید برای بازنگری برجام

یادداشت

سید حسین موسویان

استاد دانشگاه
پرینستون امریکا

و بار بردادن تحریم‌های هسته‌ای ندارد زیرا به این اقدام نقض آشکار برجام و موجب انزوای بین‌المللی امریکا خواهد شد. بنابراین رئیس‌جمهوری امریکا ظرف چند هفته آینده باید در مورد تمدید تعلیق تحریم‌های هسته‌ای و تهدید خروج از برجام، اعلام نظر کند.

بمب هسته‌ای و آزمایشات موشکی کره شمالی دومین موضوع کلیدی است که کاخ سفید همزمان در دست بررسی دارد زیرا ترامپ قصد دارد در مورد گزینه‌های مختلف برای اقدام علیه پیونگ یانگ تصمیم‌گیری کند. اکنون جهان در انتظار تصمیم‌تهایی ترامپ در هر دو مورد است. برای اوروشن است که جامعه جهانی و افکار عمومی امریکا هم با گزینه خروج از برجام و هم با حمله نظامی به کره شمالی مخالف است. حمله نظامی به کره شمالی، ریسک استفاده پیونگ یانگ از موشک‌های قاره‌پیما علیه امریکا و حتی استفاده از بمب هسته‌ای علیه امریکا یا متحدین منطقه‌ای واشنگتن را به همراه دارد. با خروج امریکا از برجام نیز امکان خروج متقابل ایران، جدی است که در این صورت با تسریع برنامه غنی‌سازی خود، به سرعت از نقطه گریز از مرکز عبور نموده و کاخ سفید را در مقابل گزینه جنگ یا پذیرش ایران هسته‌ای قرار دهد.

شنیده‌های من حاکی از این است که:

۱- تاکنون کاخ سفید و کنگره در مورد گسترش تحریم‌های اقتصادی علیه تهران و پیونگ یانگ اجماع دارند. اما اکثریت کنگره با هر دو گزینه خروج امریکا از برجام و اقدام نظامی علیه کره شمالی مخالفند.

۲- وزارت خارجه امریکا نیز با هر دو گزینه خروج از برجام و حمله نظامی به کره شمالی مخالف است.

۳- ژنرال‌های کاخ سفید و پنتاگون با خروج از برجام مخالفند لیکن گزینه حمله نظامی موردی و محدود به یکی از تأسیسات نظامی کره شمالی، ترجیحاً تأسیسات موشکی را در دست بررسی دارند. برای ژنرال‌ها خط قرمز، گسترش توان موشکی کره شمالی در حدی است که بتواند سرتاسر خاک امریکا را مورد هدف قرار دهد.

۴- ترامپ شخصاً مایل است هم از برجام خارج شود و هم حمله نظامی محدود و موردی به کره شمالی داشته باشد اما تحت شرایط فعلی داخلی و خارجی به این نتیجه نزدیک شده که باید بین خروج از برجام و اقدام نظامی محدود علیه کره شمالی، یکی را انتخاب کند و انجام هر دو همزمان امکانپذیر نیست.

۵- برای لابی تل آویو- ریاض- ابوظبی، موضوع ایران اولویت دارد و لذا شدیداً کاخ سفید را تشویق به گزینه خروج از برجام می نمایند. لابی تل آویو در گوش کاخ سفید می خواند که از برجام خارج شوید و نگران حمله محدود موردی به کره شمالی هم نباشید زیرا که اسرائیل تأسیسات هسته ای عراق و سوریه را بمباران کرد و رهبران این دو کشور با وجود شعارها و تهدیدات تند، هیچ واکنشی عملی انجام ندادند چون می دانستند که واکنش نظامی متقابل یعنی ورود به جنگ تمام عیار. در حالی که واشنگتن و تهران هیچ گفت و گوی مستقیم آشکاری با محرمانه ای ندارند، در ماه های گذشته گفت و گوهای محرمانه واشنگتن و پیونگ یانگ در جریان بوده است. از سوی امریکایی ها، عمده این گفت و گوها در سطح مقامات غیررسمی، اما مرتبط و هماهنگ با واشنگتن، انجام شده است در حالی که مذاکره کننده رسمی هسته ای کره شمالی در گفت و گوها حضور داشته است.

ادامه در صفحه ۳

<http://www.iran-newspaper.com/newspaper/page/6674/1/451184/0> آدرس مطلب